

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	09.10.2025 14:49:28 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (7 sivua)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PL 262

65101 Vaasa

kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: EPOELY/364/2024

Metsähallituksen lausunto koskien luonnonsuojelulain 35 § mukaista arviointia ”Storbötet 2” tuulivoimahankkeen vaikutuksista Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueeseen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on kuuluttanut ”Storbötet 2” tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus). Hankealue sijaitsee Vöyrin kunnassa noin 8 km Oravaisten kylästä itään. Hankkeesta vastaa Storbötet 2 Ab.

YVA-selostuksessa tarkastellaan nollavaihtoehtoon (VE0: hanketta ei toteuteta) lisäksi kahta hankevaihtoehtoa, joissa molemmissa Storbötet 2:n hankealueelle toteutetaan 7 ja alueelle ”Storbötet 1” yksi voimala. Vaihtoehtodossa VE0+ alueelle rakennetaan jo voimassa olevien rakennuslupien mukaiset tuulivoimalat. Vaihtoehtodossa VE1 alueelle rakennetaan 8 tuulivoimalaa, joiden enimmäiskorkeus on nykyistä lupia korkeampi. Tuulivoimalat liitetään olemassa olevaan Farmborg-Storbötet 110 kV ilmajohtoon, joka kulkee alueen läpi koillis-lounaissauntaisesti.

Osana hankkeen YVA-menettelyä hankkeen vaikutuksista Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueeseen laadittiin luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi. Metsähallitus hallinnoi isoa osaa Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueesta (useita kiinteistöjä). Natura-alueeseen kuuluvat alueet ovat pääosin osa soidensuojeluohjelma-alueita, mutta niitä ei ole perustettu lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi. Metsähallitus esittää tässä lausunnossa näkemyksensä laaditusta Natura-arvioinnista sekä hankkeen vaikutuksista Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueeseen.

Paljakanneva-Åkantmossen (FI0800025, SAC)

Paljakanneva-Åkantmossen on valtakunnallisesti tärkeä keidas- ja aapasuokompleksi, jolla on merkitystä myös boreaalisen metsäluonnon suojelun kannalta. Alueen monimuotoisuutta lisäävät länsireunan edustavat metsäiset dyynit. Alueen

suojeluperusteena on Natura-tietolomakkeen mukaan seitsemän luontodirektiivin luontotyyppiä (7110, 7140, 7310, 8220, 9010, 9080 ja 91D0).

Laadittu Natura-arviointi (Sitowise 28.2.2025)

Arvioinnissa käytetty aineisto, arvioinnin toteutus ja epävarmuustekijät

Natura-arviointi toteutettiin asiantuntija-arviona Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen Natura-tietolomakkeeseen ja NATA-arviointiin (Natura-alueen tilan arviointi), ympäristöhallinnon aineistojen (mm. Metsähallituksen biotooppikuviot, Natura-tietolomake) sekä "Storbötet 2" tuulivoimaprojektin YVA-menettelyssä toteutettuihin luontoselvityksen ja vaikutusten arviointeihin perustuen. Arviointi kohdennettiin luontoarvoihin, joiden perusteella Paljakanneva-Åkantmossenin alue on sisällytetty osaksi Natura-verkostoa.

Rakentaminen sijoittuu Natura-alueen ulkopuolelle, eikä arviointiin tältä osin arvioida sisältyvän johtopäätöstä muuttavia epävarmuustekijöitä. Linnuston osalta arvioinnissa todetaan, että tuulivoimaloiden vaikutukset linnustoon tunnetaan melko hyvin, joskin uusia tutkimuksia julkaistaan jatkuvasti. Arvioinnin mukaan linnustovaikutusten arvioinnin epävarmuus liittyy linnuston selvitystietoihin sekä lajistossa esiintyvään, vuosien väliseen vaihteluun. Pääosalla lajeista lähtötietojen arvioidaan kuitenkin olevan riittävän tarkkoja ja ajantasaisia. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa on arvioitu saatavilla olevan tiedon perusteella. Epävarmuus yhteisvaikutusten arvioinnissa liittyy siihen, mitkä tarkastelluista hankkeista toteutuvat.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin

Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alue sijoittuu suunnitellun tuotantoalueen kaakkoispuolelle. Vaihtoehdossa VE1 lähin voimalapaikka sijoittuu noin 450 metrin ja vaihtoehdossa VE0+ 750 metrin päähän Natura-alueesta. Hankkeen rakentamisen, käytön ja purkamisen aikaiset toiminnot sijoittuvat Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen ulkopuolelle, eikä aiheudu välittömiä vaikutuksia alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille. Tuotantoalueelta ei virtaa jokia tai puroja Natura-alueelle, vaan tuotantoalueen pintavedet virtaavat sen pohjoispuolella sijaitsevien ojien kautta Munsalajokeen.

Arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeella ei ole merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontodirektiivin luontotyyppeihin.

Vaikutukset muihin Natura-tietolomakkeen lajeihin (linnut)

Paljakanneva-Åkantmossenin suojeluperusteisiin ei kuulu lintulajeja. Suo on kuitenkin todettu monipuoliseksi lintusuoksi. Alueen Natura-tietolomakkeessa sekä NATA-arvioinnissa on listattu alueen lajistoa ml. 13 lintudirektiivin liitteen I ja yksi luonnonsuojelulain erityisesti suojeltava laji.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeella voi olla vaikutuksia linnustoon rakentamisaikana häiriön kautta. Yleensä rakentamisaikainen häiriö voi karkottaa elämistään tilapäisesti noin 250–500 metrin etäisyydellä melulähteestä. Lähin rakennettava tuulivoimala sijoittuu 450 m päähän Natura-alueen pohjoisreunasta, joten valtaosa Natura-alueesta sijaitsee arvioitua häiriöaluetta kauempana. Vaikutusalue voi olla tätä laajempikin, jos rakentaminen sisältää voimakasta impulssimaista melua tuottavia työvaiheita. Tällöin rakentamisesta johtuvia tilapäisiä haittoja voidaan ehkäistä ajoittamalla rakentaminen pesimäajan (15.4–31.7.) ulkopuolelle.

Toiminta-aikana tuulivoimalat altistavat linnustoa törmäyksille. YVA-menettelyn osana tehtyjen linnustoselvitysten mukaan päiväpetolintuja havaittiin pääsääntöisesti tuotantoalueen pohjoispuolella; lentoja Natura-alueen ja tuotantoalueen välillä ei seurannassa havaittu. Toiminnanaikaisen melun osalta tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvot (VNa 1107//2015) eivät YVA-menettelyn melumallinnuksen mukaan ylitä Natura-alueella, eikä hankkeesta näin ollen aiheudu linnustolle toiminnanaikaista meluhaittaa.

Arvioinnin mukaan hankkeella ei ole vaikutuksia alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille ominaisiin lajeihin tai vaikutukset ovat korkeintaan hyvin vähäisiä (tilapäinen, rakentamisaikainen meluhaitta).

Yhteisvaikutukset

Arvioinnin mukaan suunnitellusta hankkeesta ei aiheudu heikentäviä vaikutuksia suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin. Hankkeesta ei siten aiheudu myöskään yhteisvaikutuksia muiden lähialueiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa. Tarkastellut hankkeet ja suunnitelmat sijoittuvat arvioidun tuulivoimahankkeen tapaan Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen ulkopuolelle.

Linnuston osalta hankkeella ei ole arvioinnin mukaan ole vaikutuksia alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille ominaisiin lajeihin tai vaikutukset ovat

korkeintaan hyvin vähäisiä. Näin ollen hankkeesta ei aiheudu myöskään yhteisvaikutuksia muiden lähialueen hankkeiden kanssa Natura-alueen linnuston osalta tai ne ovat vähäisiä.

Vaikutukset alueen koskemattomuuteen

Arvioinnin mukaan valtaosa Paljakanneva-Åkantmossenin suoalueista sijaitsee melko etäällä tuotantoalueesta, minkä vuoksi hankkeella ei ole odotettavissa vaikutuksia Natura-alueen suoyhdistymiin kokonaisuutena. Tuotantoaluetta lähimpänä on keidassoita, joiden vesitalous on sadevedestä riippuvainen. Lisäksi tuotantoalueen pintavedet virtaavat pois päin Natura-alueelta. Tästä syystä hankkeella ei ole odotettavissa vaikutuksia alueen vesitalouteen tai suokasvillisuuteen.

Keskeisenä suojeluperusteena olevien luontotyyppien linnuston osalta vaikutus koskemattomuuteen voi tarkoittaa esimerkiksi lintulajien liikkumisen estymistä Natura-alueen eri osien tai Natura-alueen ja sen ulkopuolisten ruokailualueiden välillä. Arvioidulla hankkeella ei ole tunnistettu sellaisia este- tai häiriövaikutuksia, jotka estäisivät liikkumista tai kaventaisivat niiden elinpiiriä. Hankkeella ei ole tunnistettu sellaisia vaikutuksia, joilla olisi laajempaa vaikutusta suoyhdistymien luontotyyppeihin (rakenteeseen ja/tai toimintaan), lajistoon tai alueen suojelutavoitteisiin. Hankkeesta ei ole tunnistettu vaikutuksia Natura-alueen koskemattomuuteen.

Johtopäätökset

Natura-arvioinnin mukaan kummallakaan esitetyllä hankevaihtoehdolla (VE0+, VE1) hankkeella ei tunnistettu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin, näille tyypilliseen linnustoon tai alueen koskemattomuuteen. Myöskään yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ei arvioida olevan tai ne ovat vähäisiä.

Metsähallituksen lausunto Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen Natura-arvioinnista

Arvioinnin kohdentaminen ja käytetty aineisto

Metsähallitus katsoo, että arviointi on Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen osalta kohdennettu asianmukaisesti Natura-alueen suojeluperusteena oleviin

luontoarvoihin. Vaikutuksia tarkastellaan erikseen kuhunkin alueen suojeluperusteena olevaan luontotyyppiin Natura-arvioinnin edellyttämällä tavalla. Luontotyypeihin kohdistuvien vaikutusten osalta käytetty aineisto on Metsähallituksen mielestä riittävä ja se mahdollista johtopäätösten teon vaikutusten merkittävydestä.

Linnuston osalta Natura-arvioinnissa käsitellään Natura-alueen Natura-tietolomakkeessa sekä NATA-arvioinnissa esitettyjä lajeja. Alueen linnustotietoja ei kuitenkaan ole arviointia varten päivitetty, vaan arviointi perustuu kokonaisuudessaan em. tietoihin. Kuten Metsähallitus on YVA-selostuksessa antamassaan lausunnossa todennut, Paljakanneva-Åkantmossenin NATA-arviointi perustuu pääosin vuosien 2008 ja 2011 linnustolaskentatietoihin. Ajantasaisten linnustotietojen puuttuminen heikentää merkittävästi myös arvioinnin johtopäätösten luotettavuutta.

Metsähallitus toteaa, että Natura-arvioinnin ja YVA-selostuksen linnustovaikutusten arvioinnin suhde on epäselvä. Koska pesimälinnusto ei kuulu Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen (SAC) suojeluperusteisiin, olisi arviointi ollut Metsähallituksen mielestä mielekkäämpää toteuttaa kokonaisuudessaan osana YVA-selostuksen linnustovaikutusten arviointia, jolloin arvioinnissa olisi huomioitu kattavasti soidensuojeluohjelma- ja Natura-alueella esiintyvä lajisto.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyypeihin

Arvioidussa hankkeessa lähimmäksi Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-aluetta sijoittuvat molemmissa hankevaihtoehdoissa (VE0+, VE1) alueen eteläosien tuulivoimalat, jotka sijoittuvat lähimmillään noin 450 metrin päähän Natura-alueesta. Alueen suojeluperusteena olevista luontotyypeistä lähimmäksi suunniteltua tuotantoaluetta sijoittuu luontotyypeistä keidassoita (7110). Hanke ei kuitenkaan edellytä rakentamista em. luontotyyppirajausten välittömässä läheisyydessä. Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin.

Vaikutukset linnustoon

Natura-arvioinnissa tarkastellaan luontodirektiivin luontotyyppien lisäksi suunnitellun hankkeen vaikutuksia Natura-alueen pesimälinnustoon, vaikka lintulajit eivät kuulu Paljakanneva-Åkantmossenin suojeluperusteisiin. Metsähallitus toteaa, että Natura-arviointi on pesimälinnuston osalta yleispiirteinen. Lisäksi arvioinnissa on joitakin eroavaisuuksia hankkeen YVA-selostuksen linnustovaikutusten arvioinnin kanssa.

YVA-selostuksessa todetaan esimerkiksi vaikutusmekanismien osalta, että tuulivoimaloiden häiriövaikutukset voivat herkimmillä lajiryhmillä ulottua jopa 1–5 km päähän tuulivoimaloista, jolloin vaikutukset ulottuisivat myös Natura-alueelle. Natura-arvioinnissa em. häiriövaikutuksia ei sen sijaan käsitellä, vaan arvioinnissa keskitytään linnuston osalta rakentamisen aikaisiin häiriövaikutuksiin ja törmäysriskeihin.

Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen välittömään läheisyyteen on jo aiemmin rakennettu Storbötet 1:n ja Mörknässkogenin tuulivoima-alueet, joiden väliin Storbötet 2 sijoittuu. Toteutuessaan em. hankkeet muodostavat lähes yhtenäisen tuotantoalueen ja ne tulevat vaikuttamaan laajasti maankäyttöön Paljakanneva-Åkantmossenin välittömässä läheisyydessä. Metsähallitus katsoo, että hankkeiden toteuttamisella ja tuulivoimaloista aiheutuvilla häiriövaikutuksilla tulee olemaan heikentäviä vaikutuksia erityisesti lähimmäksi suunniteltua tuotantoaluetta sijoittuvan Åkantmossenin suoalueen pesimälinnustoon. Natura-arvioinnissa tarkastelluista lajeista vaikutukset kohdistuvat todennäköisesti erityisesti teeren ja sinisuohaukkaan, jotka hyödyntävät suoalueen ohella usein suoalueita ympäröiviä luonnonympäristöjä. Vaikutusten suuruutta ei kuitenkaan ole mahdollista arvioida kattavasti linnustotietojen vähyden vuoksi.

Natura-arvioinnissa (Taulukko 7.3) todetaan, että alueella esiintyy erityisesti suojeltava laji. Metsähallitus huomauttaa, että tähän lajiin kohdistuvia vaikutuksia ei kuitenkaan ole arvioitu muiden lajien tapaan Natura-arvioinnissa.

Johtopäätökset

Metsähallitus katsoo, että Storbötet 2 -tuulivoimahankkeen Natura-arviointi on toteutettu Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien osalta asianmukaisesti ja arvioinnin perusteella on mahdollista päätellä, ettei suunnitellusta hankkeesta aiheudu yksin tai yhdessä muiden Natura-arvioinnissa tarkasteltujen hankkeiden kanssa merkittäviä vaikutuksia luontodirektiivin luontotyypeihin.

Laaditussa Natura-arvioinnissa tarkastellaan luontotyyppien lisäksi alueella esiintyviä lintulajeja, jotka on mainittu Paljakanneva-Åkantmossenin Natura-tietolomakkeessa tai NATA-arvioinnissa mutta jotka eivät kuitenkaan kuulu Natura-alueen suojeluperusteisiin. Linnustovaikutusten osalta tehty arviointi on huomattavan yleisluonteinen ja siihen liittyy puutteita arvioinnin lähtötietojen sekä vaikutusmekanismien huomioimisen osalta. Metsähallitus on tuonut puutteet esiin

Storbötet 2 -tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa, jossa Metsähallitus on nähnyt tarvetta linnustovaikutusten arvioinnin täydentämiseen.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 9.10.2025

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus